

Sundhedsstyrelsens cirkulære af 15. august 1973 vedrørende lægelovens § 12, særligt med henblik på førere af motorkøretøjer

I anledning af, at Sundhedsstyrelsen ved en række henvendelser fra sygehusafdelinger og læger m.v. har erfaret, at der består en del usikkerhed med hensyn til omfanget af de pligter, der påhviler lægerne i henhold til § 12 i lov nr. 72 af 14. marts 1934 om udøvelse af lægegerning, jfr. Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 197 af 14. maj 1970, skal man herved præcisere lægernes forpligtelse i henhold til denne bestemmelse.

Ifølge § 12 er en læge, der i sin virksomhed kommer til kundskab om, at en person lider af sådanne sygdomme eller mangler i legemlig eller sjælelig henseende, at han i betragtning af de forhold, hvorunder han lever eller arbejder, udsætter andres liv eller helbred for nærliggende fare, forpligtet til at søge faren afbødet.

Lægen kan opfylde den forpligtelse, der ifølge § 12 påhviler ham, ved at opfordre den pågældende til at undlade den virksomhed, der på grund af hans sygdom eller mangler i legemlig eller sjælelig henseende kan udsætte andres liv eller helbred for en nærliggende fare. Hvis en henvendelse til vedkommende selv ikke med rimelig sikkerhed vil bevirke, at personen afstår fra den pågældende virksomhed, skal lægen rette henvendelse til embedslægen eller Sundhedsstyrelsen eller søge faren afbødet på anden måde under hensyn til, hvad der i det givne tilfælde skønnes mest hensigtsmæssigt.

Formålet med lovbestemmelsen er at sikre lægernes medvirken til at hindre ulykker i situationer, hvor der efter lægens skøn foreligger en nærliggende fare på grund af patientens sygdom m.v. Lægen har kun pligt til at gribe ind over for en nærliggende fare, ikke over for en ubestemt, ikke aktuel fare. Der skal foreligge en rimelig sandsynlighed for, at personen i sin virksomhed på grund af sin sygdom i legemlig eller sjælelig henseende kan udsætte andres liv eller helbred for nærliggende fare.

Bestemmelsens praktiske område vedrører navnlig patienter, hvor lægen har konstateret helbredsmangler, og hvor der kan rejses tvivl om, hvorvidt de pågældende opfylder de helbredsmæssige betingelser for at føre motorkøretøj (såsom epilepsi, diabetes, hjertelidelser, blodtrykslidelser med risiko for anfald af bevidstløshed, sindssygdom m.v.).

Ved bedømmelsen af, om den pågældende frembyder fare ved at føre motorkøretøj, må der tages hensyn til patientens helbredstilstand sammenholdt med kørselens art og omfang, f.eks. om den pågældende kun kører privat kørsel i relativt korte perioder, eller om han i sit erhverv fører motorkøretøj i længere perioder ad gangen (erhvervsmæssig personbefordring, lasttransporter af farligt gods etc.).

Lægen skal foretage det fornødne så hurtigt som muligt og iagttage, at sagen altid behandles hensynsfuldt for ikke at forulempe eller skade den pågældende unødvendigt. Endvidere bør lægen af hensyn til det fremtidige samarbejde med patienten i videst muligt omfang underrette denne, hvis indberetning er foretaget.

Overtrædelse af § 12 kan medføre bødestraf; lægen bør ved optegnelse om, hvad der er foretaget, søge at sikre sig bevis for, at forpligtelsen efter § 12 er opfyldt.

Man skal i øvrigt bemærke følgende:

Lægelovens § 12 må ses i sammenhæng med bestemmelsen i færdselslovens § 15. Ifølge færdselslovens § 15 må et køretøj ikke føres eller forsøges ført af nogen, der på grund af sygdom, svækkelse, overanstrengelse, mangel på søvn, påvirkning af opstrammende eller bedøvende midler eller af lignende årsag befinder sig i en sådan tilstand, at han ikke opfylder de forannævnte krav. Lægen bør af hensyn til patienten, som muligt kan være ude af stand til at bedømme, om han befinder sig i en situation som omhandlet i færdselslovens § 15, herunder om ansvaret efter denne.

Lægeloven 4. udgave

Med kommentarer af Michael von Magnus og Anna Murphy.

Bilag 22, side 294-295

DJØF's forlag 2004 ISBN 87-574-2323-7